

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XLV. An homo sine fine, cum, vel fine speciali auxilio, poßit bonum morale perficere, si nulla vrgeat tentatio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

tiis, apparentiis fucatis, &c. Dein non ait S. Tho. eam simpliciter necessitari; sed si rationem contingat abforberi.

QVÆSTIO XLV.

An homo sine fide, cum, vel sine auxilio speciali, possit bonum morale perficere, si nulli urgeat tentatio?

LUTHERANI, vt Kemnitius, ac similes; item CALVINIANI contendunt, Opera omnium infidelium mera esse peccata; etiam ea, quæ cum speciali auxilio Dei fecerint. Atque hoc negare, esse hæresin Pelagianam. *Calvinus Insti. 3. c. 15. Melanch. in Apol. Conf. Aug. de iustific.*

SVADENT multis. I. LUTHERANI. Kemnitius: Scriptura docet, opera omnium impiorum displicere Deo, quamuis speciosissima. *Isa. 1. & 66. Prou. 15. Inconsuetum abominatio est; & solennitates vestras odit anima mea.*

2. Calvinus & Kemnitius Gen. 6. *Omne figmentum cordis humani tantum est malum. Sic enim ipsi verterunt.*

3. Psal. 13. *Omnes declinauerunt, simul inutiles. &c.*

4. Psal. 61. *Mendaces filij hominum, vt decipiant ipsi de vanitate in id ipsum, id est, vanitate leuiiores. &c.*

5. Mat. 7. *Non potest arbor mala bonos fructus facere, id est, homo impius: sic & Matth. 12. Luc. 6.*

6. Ioan. 3. *Quod natum est ex carne, caro est; at caro tota mala est.*

7. Ioan. 15. *Sine me nihil potestis facere.*

8. Rom. 14. *Omne, quod non est ex fide, peccatum est. &c. Plura talia Bell. l. 5. c. 10.*

AVTOR. Infidelis sine fide, sine gratiæ auxilio speciali, aut etiam cum hoc potest Moralia opera bona facere; si nulla vrserit eum tentatio: Non

igitur omnia infidelium opera sunt peccata.

1. Sic Scriptura in *Antichristo. p. 4. q. 26.*

2. Ita consensus habet S. Patrum: Basil. Chry. Hieron. *Aug. l. 5. Ciu. c. 15.* ait, Deum Romanis orbis imperium dedisse, vt hac in vita morales eis virtutes remuneraretur.

NOTA: Quod infidelis potest solis naturæ viribus obseruare præceptum secundum substantiam operis: patet *quest. 43.* etiam cum peccato: vt si restituat depositum, quò ille despoliatur. At bonum morale cum peccato fieri non potest: ideo hoc facere, maius est illo. Quò deterior est in hoc Luthero-caluiniana hæresis; quam in isto Pelagiana.

3. RATIO fauet. I. *Ab absurdo.* Quia si infideles non possent vllum facere opus bonum; ergo satius eis foret, remoto præcepto, opera ex obiecto bona non facere; nam faciendo peccat, vt aiunt; non faciendo non peccant.

2. *Deinde:* Si infidelium omnia opera forent peccata, id fieret, 1. *Vel* quia deesset eis finis, vt non fierent propter Deum: At naturaliter cognoscunt Deum esse, curam habere nostri; ergo & moralia bona facere possunt, vt obedient Deo. Neque necesse est, omnia in Deum referre explicitè. 2. *Vel* quia sunt à peccatore, siquæ à sua causa inficiuntur, licet in se bona sint, vt vult Kemnitius: At opus in se bonum nequit à malitia causæ infici, nisi ex malitia processerit. Vnde impudicus potest eleemosynam dare. 3. *Vel* quia bona opera non habent proportionem cum viribus naturæ; At hæc in puris natu-

naturalibus habuisset iustam proportionem ad moralia omnia; neque nunc infirmior est, licet vitiata sit: ergo & nunc habet eandem. 4. *Vel* quia moralia nimis sunt difficilia ob carnem, dæm. mundum. At hic est quaestio de facilibus naturæ consentaneis; & omni tentatione remota.

DICO AD I. Sacrificia & Moralia longè differunt, ob finem. Sacrificia enim fiunt ad colendum Deum, & stante peccato displicent Deo: at Moralia quæque vnum habent finem bonum: vt elemosyna, egenti facere bene.

AD II. *Omne*, id est, pars maior: Vnde ib. *omnis caro corrumpat viam suam*; cum tamen *Noe vir iustus fuit, atq; perfectus*. Sic Luc. 18. *Oportet semper orare*. Ioan. 12. *Mundus totus post eum abit*. Vnde S. Aug. l. de Vnit. Eccl. c. 12. In Scriptura sæpè arguuntur omnes, cum solum mali intelligantur.

AD III. Omnes sumus in statu peccatis; & inutiles ex nobis ad supernaturalia; at non ad naturalia & moralia: *Et n. n. est qui faciat bonum totam seruando legem perf. etc.*

AD IV. Homo vanitas est, quod ex se facere nil queat aut cogitare in ordine ad salutem.

AD V. *Mala arbor* hic est Voluntas aut Intentio mala; nõ natura, quasi per se mala esset. Deinde Doctrina mala intelligitur arbor mala: nam monet cauere falsos prophetas, *Mat. 12. & Luc. 6* Demum *fructus boni* sunt opera ad salutem meritoria.

AD VI. *Cars* ibi accipitur simpliciter pro homine ab S. Chry. Aug. Cyrillo, &c. i. *Esse naturale homo ex*

homine ducit; sic & moralia operari posse; at non supernaturalia.

AD VII. *Nihil*, scil. ad salutem supernaturaliale: moralia autem ex se nõ attingunt salutem.

AD VIII. *Ex fide*, non qua in Christum credimus; sed qua credimus aliquid licere; quod est *Conscientia*.

CALVINVS porro sic ratione pugnat.

1. Peccator & infidelis mortuus est; & resuscitatur per Euangelium: ergo vitale nihil operari potest.

2. Homo per peccatum est, vt curua tibia distortus, quæ vt ambulando claudicat; sic peccator operando peccat.

3. Dæmones habent naturales potentias integras, scil. intellectum & voluntatem, & carent concupiscentiâ carnis: at hi nullum queunt opus facere bonum: ergo nec homines.

DICO AD I. Mortuus est morte gratiæ, non naturæ, cuius in operando principia sunt ratio & voluntas.

AD II. Curvitas in homine est Cupiditas; ex hac quod fit, peccatum est: At nemo ex hac operari necessitatur: potest enim ac debet quisque iuxta rationem naturalem operari.

AD III. Dissimile. Nam Dæmones obfirmati sunt in actuali odio Dei, rerumque ad Deum pertinentium; at non sic homines. Quæ ex S. Patribus afferant vide in *Bell. l. 5. c. 11.*

QVÆSTIO XLVI.

Sitne homo liberi arbitrij in Moralibus?

LUTHERANI, CALVINIANI, ZWINGLIANI, SCHVVENKER, &c. totaque propago Lutheri; NEGANT.